

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Uzņēmumu ienākuma nodokļa alternatīvās 15 procentu likmes piemērošana dividendēm

Materiāls sagatavots: 25.06.2026.

Anotācija

Saskaņā ar grozījumiem Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā, kas stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī, tiek ieviesta alternatīva ienākuma nodokļu piemērošanas kārtība sabiedrībām, kuru dalībnieki ir tikai fiziskās personas. Ja šāda sabiedrība sadala peļņu dividendēs, tai ir tiesības izvēlēties piemērot uzņēmumu ienākuma nodokļa 15 procentu likmi dividendēm, vienlaikus fiziskās personas – sabiedrības dalībnieka – gūtajam dividenžu ienākumam tiek piemērots iedzīvotāju ienākuma nodoklis sešu procentu apmērā, kuru ietur un budžetā iemaksā ienākuma izmaksātājs.

Materiāls palīdzēs piemērot alternatīvu uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēmu dividendēm un apzināt ieguvumus no tās piemērošanas.

Saturs

1. Vispārīga informācija	4
2. Nosacījumi, kas jāņem vērā, piemērojot alternatīvo 15 procentu likmi	4
3. Piemēri par alternatīvās 15 procentu likmes piemērošanu	5

1. Vispārīga informācija

1. Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) maksātājs, kura dalībnieki ir tikai fiziskas personas, ar 2026. gadu **var izvēlēties piemērot alternatīvu 15 procentu UIN likmi dividendēm**, vienlaikus piemērojot šādam dividenžu ienākumam iedzīvotāju ienākuma nodokli sešu procentu apmērā.

Arī 2026. gadā UIN likme dividendēm ir 20 procenti, un šādu likmi dividendēm var piemērot visi nodokļa maksātāji, t. sk. tie, kuriem ir tiesības izvēlēties, bet kuri neizvēlas par labu alternatīvajai UIN likmei – 15 procentiem par dividendēm.

2. Tāpat nodokļa maksātājam ir dota izvēles brīvība, t. i., tas var izvēlēties, kuru likmi piemērot dividendēm. Izvēloties no 2026. gada piemērot alternatīvo UIN 15 procentu likmi, nav ierobežojumu, kurā pārskata gadā (no 2018. gada līdz 2025. gadam) gūtā peļņa tiek sadalīta dividendēs.

2. Nosacījumi, kas jāņem vērā, piemērojot alternatīvo 15 procentu likmi

3. Ja nodokļa maksātājs izvēlas alternatīvo UIN 15 procentu likmi, to attiecina uz visām taksācijas periodā aprēķinātajām dividendēm. Taksācijas periodā (mēnesī), kurā aprēķinātas dividendes, nav pieļaujama abu UIN likmju – gan vispārējās 20 procentu likmes, gan alternatīvās 15 procentu likmes – piemērošana dividendēm, bet drīkst piemērot tikai vienu likmi, proti, 15 vai 20 procentus.

4. Nodokļa maksātājs, kurš izvēlas dividendēm piemērot alternatīvo UIN 15 procentu likmi, saglabā tiesības piemērot UIN atlaides. Tomēr jāņem vērā: tā kā samazinās aprēķinātā UIN summa par dividendēm, tad, piemērojot, piemēram, nodokļa atlaides par ārvalstī samaksāto nodokli (UIN deklarācijas 8. rinda), atlaidi ziedotājiem (UIN deklarācijas 9.1. rinda), arī varēs norādīt mazākas summas nekā tad, ja UIN par dividendēm aprēķinātu pēc 20 procentu likmes.

5. Alternatīvā UIN 15 procentu likme netiek attiecināta uz cita veida peļņas samazinājumu uzņēmumā (piemēram, izdevumiem, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību), to piemēro tikai dividendēm. Piemērojot UIN 15 procentu likmi, UIN **aprēķināšanā piemēro nodokļa bāzi koriģējošo koeficientu 0,85**.

6. Par Latvijā aprēķinātajām dividendēm iedzīvotāju ienākuma nodokli maksā dividenžu izmaksātājs. Iedzīvotāju ienākuma nodokli samaksā līdz 23. datumam nākamajā mēnesī pēc ienākuma aprēķina/izmaksas mēneša. Par aprēķinātajām/izmaksātajām dividendēm izmaksātājs sniedz Valsts ieņēmumu dienestā paziņojumu par fiziskajai personai izmaksātajām summām. Vairāk par iedzīvotāju ienākuma nodokli skaidrots metodiskajā materiālā "Dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums un nosacītās dividendes" <https://www.vid.gov.lv/lv/media/26778/download?attachment>.

UIN alternatīvās 15 procentu likmes piemērošana dividendēm

7. Aizpildot UIN deklarāciju, nodokļa maksātājs izvēlas UIN sistēmu – pēc kādas UIN likmes tiks apliktas dividendes. Piemēram:

Pārskata periods no	01.01.2026. līdz 31.12.2026.
Taksācijas periods	2026. gada maijs
Pārskata perioda pēdējā deklarācija	Nē
UIN sistēmas izvēle	Alternatīvā sistēma (UIN 15 %, koeficients 0,85, IIN 6 % no dividendēm)

Nodokļu
maksātāja dati

1. Dividendes vai dividendēm pielīdzinātas izmaksas	4000
2. Taksācijas periodā saņemtās dividendes, kuras apliktas ar nodokli, un ienākums, kurš saņemts no pārstāvniecības (6. panta 1. d., 15. panta 4. d., bet ne vairāk kā (1. r.))	0
3. Ar nodokli aplikamā bāze no dividendēm ((1. r.-2. r.)/0,80 >=0 vai (1. r.-2. r.)/0,85 >=0)	4706
4. Nodoklis no dividendēm (3. r. x 0,20 vai 3. r. x 0,15)	706

3. Piemēri par alternatīvās 15 procentu likmes piemērošanu

1. piemērs

Uzņēmums, kura dalībnieki taksācijas periodā (janvārī), kad tiek aprēķinātas dividendes, ir divas fiziskas personas, ir aprēķinājis 2026. gada janvārī dividendes 1000 EUR un izvēlas piemērot alternatīvo režīmu – UIN par dividendēm maksāt pēc 15 procentu likmes, piemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli sešu procentu apmērā. Aizpildot UIN deklarāciju:

1) aprēķinātais UIN par dividendēm pēc 15 procentu likmes ir 176 EUR (1000:0,85x0,15);

2) uzņēmums piemēro dividendēm iedzīvotāju ienākuma nodokļa sešu procentu likmi, taču šo nodokli UIN deklarācijā nenorāda.

Tātad dalībnieki saņems 940 EUR (1000 – 60 iedzīvotāju ienākuma nodoklis). Dalībnieku saņemamā summa samazinās, jo no tās ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis sešu procentu apmērā. Savukārt UIN maksā pats uzņēmums, un UIN summa nesamazina dalībniekiem aprēķinātās dividendes.

UIN alternatīvās 15 procentu likmes piemērošana dividendēm

2. piemērs

UIN aprēķina salīdzinājums dažādās situācijās, ja aprēķinātās dividendes ir 1000 EUR vai 1064 EUR.

Aprēķinātās dividendes (EUR)	Piemērotā UIN likme	Samaksāto nodokļu par dividendēm kopsumma (EUR)	Dalībnieka saņemtās dividendes (EUR)
1000	20	250 UIN	1000
1000	15	236 (176 UIN un 60 IIN)	940*
1064	15	252 (188 UIN un 64 IIN)	1000
1064	20	266	1064

*Dalībniekam izmaksājamā dividenžu summa samazinās, jo no tās ieturēts IIN sešu procentu apmērā, bet UIN summa nesamazina aprēķinātās dividendes.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma grozījumu anotācijā skaidrots, ka Latvijas iedzīvotāju ienākuma nodokļa sistēma salīdzinājumā ar citu valstu sistēmām, kuras noteikušas zemas UIN likmes (piemēram, Lietuva, Īrija, Ungārija, Kipra, Bulgārija, Rumānija), ārvalstu tiešo investīciju veicējiem kapitālsabiedrībās var būt mazāk pievilcīga, jo, nosakot fizisko personu līmenī maksājamo iedzīvotāju ienākuma nodokli ārvalstīs, var ņemt vērā tikai Latvijā samaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli, kas Latvijā gadījumā nav bijis jāmaksā.

Tādējādi tas var būt īpaši neizdevīgi ārvalstu investoriem – fiziskām personām, jo to rezidences valstī dividenžu ienākumam var tikt piemērots iedzīvotāju ienākuma nodoklis, pretēji vietējiem investoriem – fiziskām personām, jo Latvijā dividenžu ienākumam iedzīvotāju ienākuma nodoklis netiek piemērots. Tāpēc Latvijā ar 2026. gadu ieviests šāds alternatīvais variants.

3. piemērs

Vai uzņēmumam, kuram joprojām ir nesadalītā peļņa, kas gūta līdz 2017. gada 31. decembrim, ir tiesības dividendēm piemērot alternatīvo UIN 15 procentu likmi, vienlaikus piemērojot iedzīvotāju ienākuma nodokli sešu procentu apmērā?

Ievērojot to, ka dividendes, kuras aprēķinātas no peļņas, kas gūta līdz 2017. gada 31. decembrim, ir atbrīvotas no aplikšanas ar UIN, uz tām nevar attiecināt alternatīvo UIN 15 procentu likmi. Tādējādi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 4.² pants nav piemērojams dividendēm, kuras aprēķinātas no peļņas, kas gūta līdz 2017. gada 31. decembrim.

Savukārt, ja dividendes ir aprēķinātas no peļņas, kas gūta līdz 2017. gada 31. decembrim, uz tām nav attiecināms arī likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15. panta 5.¹ daļā paredzētais īpašais nosacījums sešu procentu likmes piemērošanai. Attiecīgi šādām dividendēm piemērojama vispārējā ienākuma no kapitāla aplikšanas kārtība, proti, iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme 25,5 procentu apmērā.

Tādējādi, aprēķinot dividendes no peļņas, kas gūta līdz 2017. gada 31. decembrim, uzņēmuma dalībniekam veidojas dividenžu ienākums, kuram piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokli 25,5 procentu apmērā un nepiemēro UIN.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 25.06.2026.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 25.06.2026.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID".